श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – शास्त्री-३	**प्रश्नपत्रम् – २**	गुणाः – १००
विषयः – अनिवार्यसंस्कृतम्	----	समयः - ११ तः २
दिनाङ्कः – १८/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – ऋग्वेद, नासदीयसूक्त, पुरुषसूक्त, हिरण्यगर्भसूक्त, कादम्बरी कथामुख	

	सूक्तेषु प्रश्नाः	
प्रश्नः -१	**कयोश्चिद् द्वयोः मन्त्रयोः सायणदिशा व्याख्या विस्तारेण लिखत।**	२०
	(१) ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीत् बाहुराजन्यः कृतः। ऊरू तदस्य यद्वेश्यः पद्भ्यां शूद्रोऽअजायत॥ (२) हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत्। स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम॥ (३) न मृत्युरासीदमृतं न तर्हि न रात्र्या अह्न आसीत् प्रकेतः। आनीदवातं स्वधया तदेकं तस्माद्धान्यन्न परः किञ्चनास॥	
प्रश्नः -२	पुरुषसुक्तेः कृतं विराट्पुरुषवर्णनं कुरुत। अथवा नासदीयसूक्तसारं लिखत।	२०
प्रश्नः -३	वैदिकसाहित्ये सायणस्य प्रदानं लिखत। अथवा हिरण्यगर्भसूक्तस्य त्रयाणां मन्त्राणां भावार्थो लिखत।	१०
	कादम्बरीकथामुखे प्रश्नाः	
प्रश्नः - ४	**यथेच्छद्वयोः पद्ययोः ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत।**	१६
	(१) स चित्रभानुं तनयं महात्मनां सुतोत्तमानां श्रुतिशास्त्रशालिनाम्। अवाप मध्ये स्फटिकोपलोपमं, क्रमेण कैलासमिव क्षमाभृताम्॥ (२) विवृण्वतो यस्य विसारि वाङ्मयं दिने दिने शिष्यगणा नवा नवाः। उषःसु लग्नाः श्रवणेऽधिष्ठां श्रियं, प्रचक्रिरे चन्दनपल्लवा इव॥ (३) कटु क्वणन्तो मलदायकाः खलास्तुदन्त्यलं बन्धनशृङ्खला इव। मनस्तु साधुध्वनिभिः पदे पदे हरन्ति सन्तो मणिनूपुरा इव॥	
प्रश्नः -५	**टिप्पणीद्वयं लिखत।**	१४
	(१) विदिशानगरी (२) शूद्रकः (३) निशावर्णनम् (४) विन्ध्याटवी	
प्रश्नः -६	**लघूत्तराणि लिखतु। (यथेच्छ पञ्च)**	०५
	(१) कथामुखे कति श्लोकाः ? (२) सर्गस्थितिनाशहेतुः कः ? (३) मङ्गलं कति विधम् ?	

	(४) चित्रभानोः तनयः कः ? (५) दिने दिने शिष्यगणाः किदृशाः ? (६) अशेषनरपतिशिरः समभ्यर्चितशासनः कः ? (७) शूद्रकस्य नगरी का ?	
प्रश्नः -७	बाणभट्टस्य जीवनपरिचयः देयः । अथवा कादम्बर्याः कथासारः विस्तरेण लेख्यः ।	१५

***